75 років Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч.-22. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЛЮТОГО 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 2, 1968 No. 22. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 1 лютого, 1968

В АМЕРИЦІ

4-РІЧНИЙ ХЛОПЧИК ТІММІ ГААС із Каліфорнії, який цього року є „хлопцем - оголошенням" (повстер бой) при збірці на лікування тих дітей, які народилися з якоюсь поважною вадою, — відвідав президента Джансона в Білому Домі, привітавши його словами: „Гай, містер Джансон!" Він народився калікою і ходить на милицях. Він п'ять тижнів об'їздив різні місцевості цієї країни разом із представниками Американського Червоного Хреста, які збирали пожертви на так званий „Марш даймів" (шісток). Давніше за ці гроші лікували жертви поліо, а тепер лікують дітей, народжених із вадами. Президент подарував своєму гостеві срібну відзнаку із печаткою Президента ЗДА.

30-го СІЧНЯ ВІДБУЛАСЯ ПЕРША ПРОГРАМА в Театрі Форда у Вашингтоні, в якому 14-го квітня 1865 року вбито тодішнього президента ЗДА Абрагама Лінкольна. Перша програма тривала одну годину, і її давали двічі о год. 7 : 30 і 9 : 30 по пол. Льожа, в якій застрелили Лінкольна, була порожня. Промовляли під час програми про Лінкольна віце-президент Гомфрі і секретар внутрішніх справ Юдолл. Актор Фонда цитував слова Лінкольна, чому він ходив до театру: „Щирий сміх заспокоює мене, і я легше можу нести свій хрест". На цій першій програмі була внучка Джана Р. Форда, який збудував цей театер в 1863 році, Едіт Гріссем.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АҐЕНТ ЗІЗНАВАВ в Сенатській Підкомісії в справах монополю і трестів і сказав, що деякі лікарі, які лікують товстих людей, збирають казкові прибутки, бо таємно торгують пігулками зі своїми пацієнтами. Зізнавав асистент директора Адміністрації Харчів і Ліків Білл Б. Ешкрофт. Він говорив про лікаря, який заплатив за ліки 71 дол., а продав їх за 12,000 дол. Інший лікар купив ліків за 2,000 дол. і заробив на них 750 відсотків. Ці ліки на зменшення ваги пацієнтів. Цей свідок говорив про контрабанду, яку орґанізують лікарі, продаючи ліки на схуднення.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ПОВІДОМЛЯЄ, що в місяці, який закінчився 15-го січня, ціни на фармерські продукти збільшилися на 0.75 відсотка. На збільшення цін мало вплив подорожчання свиней, помідорів і салати. Було б ще більше подорожчання фармерських продуктів, але подешевіли в тому місяці молоко й бавовна. В половині січня ціни на фармерські продукти були такі самі, як рік тому. Але під час 1967-го року ціни на фармерські продукти були зменшилися. Ціни на товари, що їх купують фармери, від половини грудня до половини січня 1968 збільшилися на 0.66 відсотка.

ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКОВИХ ПОДАТКІВ, як заявляють представники Департаменту Скарбу і Федеральної Резервової Ради, потрібне на те, щоб охороняти американський долар проти спекулянтів, які стараються купувати американське золото. Ці спекулянти сподіваються, що ЗДА не зможуть продавати золота по 35 дол. за одну унцію і збільшать ціну на золото, що буде однозначним із обезціненням доляра. Тоді спекулянти продавали б золото дорожче, як по 35 дол. за унцію, і заробляли б на цьому бизнесі. Збільшення податків зменшує інфляцію, бо платники податків мусять більше долярів давати на податки.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА В САЙҐОНІ, СТОЛИЦІ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ, БУЛА В МИНУЛИЙ ВІВТОРОК ВЖЕ ВДРУГЕ ПРЕДМЕТОМ завзятої атаки в'єтконгу, бо в березні 1965 року в'єтнамські терористи перевели перед будинком амбасади вибух 250-фунтової бомби, поміщеної в украденому старому автомобілеві. Тоді згинуло 22 особи, в тому 2 американці, і 185 осіб було ранених, в тому числі 45 американців. Конґрес призначив 1 мільйон дол. на будову нового будинку, але він коштував насправді 2,600.000 дол. і був збудований під кутом забезпеки його проти нових атак. Новий 8-поверховий головний будинок амбасади має, м. і., плоский дах, на якому вночі з понеділка на вівторок приземлювались гелікоптери, що обстрілювали комуністичних окупантів амбасади. Амбасадор Елсворт Банкер був під час того останнього наїзду на амбасаду в своєму будинку за 5 бльоків від амбасади: його негайно перевели в безпечне місце.

У ШВЕЦІЇ Є ВЖЕ 21 ДЕЗЕРТИР З АМЕРИКАНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ. Заснувався там окремий Комітет сприяння американським дезертирам, який не тільки помагає тим, що втекли, але й веде відповідну пропаґанду серед американських військовиків, стаціонованих в Західній Німеччині. Всі втікачі у віці між 19-21 рр. Шведський уряд толерує те неморальне явище й уділює право азилю втікачам, а ЗДА не вимагають їх видачі, бо між ЗДА й Швецією нема відповідного договору.

СОВЄТИ БУЦІМ-ТО ПОГОДЖУЮТЬСЯ ВПЛИНУТИ НА ПІВНІЧНУ КОРЕЮ, щоб вона звернула Америці корабель „Пуебло" і його залогу, в заміну за згоду Америки на переведення дебатів на Раді Безпеки ОН про цілість Корейської проблеми — з участю репрезентантів Північної і Південної Кореї. Ясно, що комуністи використають ті дебати виключно для антиамериканської пропаґанди. Зрештою, Північна Корея „не визнає" Об'єднаних Націй і якщо погодиться на таку угоду, то під умовою, що її приявність на засіданні Ради Безпеки ОН не буде визнанням компетенції ОН.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО БОРОНИВ В ПАРЛЯМЕНТІ японсько - американський договір безпеки. Совєтський уряд вручив був два дні перед тим японському амбасадорові у Москві гостру ноту з закидом, що Японія підтримує американську політику супроти В'єтнаму й дозволяє американським кораблям, стаціонованим в Японії, брати участь у В'єтнамській війні та у воєнних „провокаціях" супроти Північної Кореї. Сато мотивував конечність Японії спиратися на атомову охорону збоку Америки, бо японська конституція забороняє Японії втримувати власні сильні збройні сили, а тим паче мати свою атомову зброю.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ҐОЛЛЬ ПІДНІС ТОСТ у честь „французько - американської приязни" під час бенкету з нагоди відходу американського амбасадора в Парижі Чарльса Болена. Болен, відповідаючи де Ґоллеві, ствердив, що „між ЗДА і Францією є розбіжності, але нема кризи". Болен мав довгу розмову з де Ґоллем. Він відкликаний до Вашинґтону на становище заступника державного підсекретаря для політичних справ. Його наслідника ще не призначено.

Президент обмірковує справу покликати резервістів

Вашинґтон. — Президент Джансон 31-го січня аж тричі зустрічався з конґресовими провідниками обидвох партій, з якими нараджувався в справі подій в Кореї та у В'єтнамі. Пресовий секретар Білого Дому Джордж Крісчен не подав подробиць про ці наради, тільки сказав, що Президент обговорював справи, які можуть статися в найближчому часі. Вночі кілька разів будили Президента та інформували його про найновіші події між іншим і про збільшений терор у Південному В'єтнамі. Представник Білого Дому заявляє, що Президент обдумує справу покликання деяких резервістів-фахівців, що могли б бути потрібні в Азії. Це були б індивідуальні покликання, а не загальні. Президент обговорював із провідниками Конґресу справи військової й економічної допомоги Південній Кореї. Південна Корея тримає в Південному В'єтнамі дві дивізії, і стільки треба б їй дати американської допомоги, коли б загострилась там ситуація. Президент нараджувався зі своїми дорадниками і найближчими співробітниками: державним секретарем Діном Раском, секретарем оборони Робертом МекНамарою і головою Об'єднаних Шефів Штабу генералом Ерлом Дж. Вілером.

Південна Корея вимагає рішучости проти комуністичних напасників

Сеул. — У столиці Південої Кореї Сеулі відбулася 100.000-на демонстрація, на якій спалено ляльку, що зображала північно-корейського прем'єра Кім Іль Сунґа. В тому самому дні міністер закордонних справ Південної Кореї, Чой Кію Га, передав до преси заяву, в якій різко застерігся проти американського становища, яке першенство уділює інцидентові з кораблем „Пуебло", а не принциповій справі агресивних дій північно-корейських комуністів проти вільної Південної Кореї. Зокрема названий міністер вимагав, щоб у міжнародній акції проти Північної Кореї підкреслювати перепачкування до Сеулу ватаги терористів, які мали за завдання вбити південно-корейського президента Чунґ Гі Парка. Південно-корейський міністер, як і демонстранти у Сеулі, вимагали рішучих заходів проти Північної Кореї ,а не осмілювання її угодівськими заходами. Тим часом американський Уряд рішив — за твердженням газет — зголосити вдруге справу звільнення корабля „Пуебло" і його залоги на новому засіданні мішаної військової Комісії в Панмунджомі. Американські керівні кола ніби припускають, що північні корейці готові вже безпосередньо переговорювати з американцями про справу „Пуебло": секретар північно корейської партії виголосив і розпропаґандував заяву, що Америка не матиме успіхів в „інциндентi" з кораблем Пуебло, коли вона хоче хапатися за військові погрози або „нелеґальні дебати в Об'єднаних Націях" замість „трактувати цю справу методами давнішої практики". Під тою давнішою практикою треба немов-то розуміти безпосередні переговори на названій військовій Комісії в Панмунджомі. Проти таких дипломатичних заходів, як їх повели були американці, висловився також південно-корейський уряд, відсунений у тих заходах набік.

Не можна буде діставати пенсій соціяльного забезпечення, живучи за кордоном

Вашинґтон. — Адміністрація соціяльного забезпечення припинить висилати пенсії соціяльного забезпечення тим особам, які житимуть поза межами ЗДА. Це обов'язуватиме від1-го липня ц. р., згідно з новим законом про соціяльне забезпечення. Адміністрація соціяльного забезпечення в найближчих двох місяцях повідомить всіх тих, що живуть за кордоном і дістають пенсії із ЗДА. Коло 190.000 осіб живуть за кордоном і дістають американські пенсії. Половина з них є громадянами ЗДА. Та ті пенсіонери, які живуть в цих країнах, що підписали окремий договір із ЗДА в справі пенсій соціяльного забезпечення зможуть діставати пенсії. Найбільше осіб, які можуть втратити пенсії в липні 1968, живуть у Мексіко, Франції, Португалії, Фінляндії, Швеції і Норвеґії. Вони працювали в ЗДА і набули право на пенсію, після чого виїхали до своїх країн. Досі їм пересилали щомісяця чеки до їхніх держав. До комуністичних держав пенсій не висилається, за виїмком Югославії, Болгарії, Румунії і Польщі, бо уряди цих країн запевнили, що адресати дістануть чек до своїх рук. Пенсії тим, що виїхали до інших комуністичних держав, зберігалися тут із тим, що якби вони вернулися сюди, то б їх дістали. Новий закон передбачає зберігати ці пенсії тільки впродовж 12-ох місяців.

У серпні посвятять українську католицьку катедру в Арґентині

Буенос Айрес. — У країнах Південної Америки збірка на храм і будова самого храму триває десятиліттями. Українці в Арґентині, з допомогою своїх земляків з ЗДА і Канади, зібрали на будову української католицької катедри велику суму за відносно короткий час, і так після семирічних зусиль — українську католицьку Катедру чи Катедральний Храм, присвячений Пресвятій Богородиці, заплянованo урочисто посвятити 28 серпня 1968 р. Як нагоду до посвячення української Катедри у Буенос Айресі вибрано дві історичні події: Міжнародний Евхаристійний Конґрес у Колюмбії, на який прибуде Святіший Отець Папа Павло VI, та закінчення торжеств 70-річчя українського поселення в Арґентині. Найбільшою атракцією посвячення Катедри Святої Покрови у Буенос Айрес була б сподівана присутність Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого як Святителя. Рівнож передбачена участь й інших українських Владик, які, користаючи з Міжнародного Конґресу, наочно схочуть переконатись про стан Церкви у Полудневій Америці, а зокрема про українську дійсність на цьому континенті. У Південній Америці живе приблизно півмільйона українців, з яких велика більшість католицького віровизнання. Досі існує лише Апостольська Екзархія на Бразилію та Апостольська Візитатура в Арґентині,

У Південному В'єтнамі виняткoвий стан — ворог втратив 5.000 убитих в 3-денних атаках проти 20-ох міст

НАЇЗД НА АМБАСАДУ В САЙҐОНІ

На світлині бачимо терен американської амбасади в столиці Південного В'єтнаму Сайґоні, засіяний трупами комуністичних напасників. Американські військовики перешукують кишені вбитих: в усіх знайдено добре пофальшовані американські довідки.

Сайґон. — Південно - в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє проголосив у промові до народу через радіо винятковий стан на терені цілого Південного В'єтнаму, з забороною всіх зборів та закриттям усіх бар і розвагових місць. Нґуєн Ван Тіє звернув увагу, що переведені в останніх трьох днях масові атаки й наїзди проти сімох провінційних столиць в центральній частині краю і проти самої його столиці Сайґону були заздалегідь докладно задумані й приготовлені саме на „свято тет", себто буддистський новий рік 30 січня і тому пропозиція комуністів щодо проголошення на той час 6-денного перемир'я була облудним маневром.

За підрахунком американських кол, у тих 3-денних атаках південно - в'єтнамські комуністичні повстанці-терористи втратили 4.959 вбитих. Американці мали 232-ох убитих і 929 ранених, а південні в'єтнамці 300 вбитих і 747 ранених. Арештовано 1.862 особи, запідозрілі у тому, що вони є членами в'єтконґу або його помічниками. Всі 19 терористів, що перевели наїзд на американську амбасаду у Сайґоні — згинули. З американського боку згинули 4 військові поліціянти, один морський піхотинець та один південно - в'єтнамський служник амбасади. Найменше 21 місто в 44-ох провінціях Південного В'єтнаму були предметами бомбардування мінометами та атак збоку терористичних банд, які інфільтрували були ті міста групами від 2-ох до 200 осіб. Комуністичні терористи були зодягнені або в чорні „піжами", що їх носять в'єтнамські селяни, або в подібні білі одяги південно - в'єтнамських урядовців, або у військові уніформи південно - в'єтнамської державної армії. Всі терористи, які вдерлися на терен американської амбасади мали добре сфальшовані американські довідки. У деяких містах, між ними й у Сайґоні, ще в середу 31 січня (у південній Азії був уже четвер 1 лютого) йшли вуличні бої. Якщо комуністи мали на цілі внести заколот у публічне життя, то це їм цілком удалося: в Сайґоні й багатьох інших містах та містечках школи й усі уряди були закриті, життя було цілком здезорганізоване, схаотизоване. Головний командант американських збройних сил у В'єтнамі генерал Вільям Вестморленд висловив переконання, що та масова активність комуністичного революційного підпілля була тільки тактичним маневром для відвернення уваги від північних провінцій Південного В'єтнаму, проти яких Північний В'єтнам зосередив коло 40.000 реґулярного свого війська. Генерал Вестморленд підкреслив знову, що Північний В'єтнам перестав переводити інфільтрацію своїх військ у Південному В'єтнамі, а повів просто збройну інвазію. Покищо офензивна активність південно - в'єтнамських повстанців не послабла, не зважаючи на їх величезні людські втрати. Такі провінційні столиці, як Контум і Банметуот, все ще обложені комуністами. У самому Сайґоні сильна група терористів, відперта від президентського палацу, куди не вдалося їй вдертися, забарикадувалась в незакінченій ще будівлі одного готелю і ставить сильний спротив.

У Варшаві відбулась демонстрація проти заборони п'єси Міцкевича „Дзяди"

Варшава. — Кількасот студентів перевели демонстрацію перед пам'ятником Адама Міцкевіча на центральній вулиці Краковске Пшедмєсьце проти заборони виставляти дальше відому патріотичну й протиросійську драму найбільшого польського поета „Дзяди". Під час виставлювання тієї п'єси, в якій є гострі антиросійські звороти у зв'язку з розподілами Польщі у 18-му столітті, головний театр у Варшаві, „Театр Народови", був завжди повний і глядачі ентузіястично оплескували саме ті протиросійські звороти. Це сильно хвилювало большевиків, які врешті вплинули на уряд Гомулки, що дальші вистави „Дзядів" заборонено. На останній виставі відбулася з цього приводу антиросійська і антикомуністична демонстрація, на якій люди кричали: „вільне мистецтво — вільний театр". Коло 50-ох демонструючих студентів арештовано. Тому, що „Дзяди" Міцкевіча є все ще обов'язковою лектурою в польських середніх школах, а Міцкевіч є для всіх поляків святістю, то заборона виставляти ту його патріотичну драму стала своєрідним скандалом, що компромітує режим Ґомулка.

УКРАЇНЦІ ВІННІПЕҐУ ВІДЗНАЧИЛИ УРОЧИСТО 50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Вінніпеґ. — Український Тиждень 22 - 28 січня 1968 був святочно проголошений прем'єром Манітоби і посадником міста Вінніпеґу. 22-го січня вечором відбуто Святочне Зібрання під проводом Відділу КУК, в якому взяли участь понад 150 представників різних організацій і діячів. Доповіді виголосили д-р М. Марунчак, д-р М. Мандрика, А. Яремович і о. д-р В. Кушнір, президент КУК. Продовж Українського Тижня, всі 20 українських церков разом з численними Народними Домами, установами та українськими підприємствами були удекоровані українськими і канадійськими прапорами, а перед новим ратушем в центрі півмільйонового Вінніпеґу повівав великий український прапор. Посадник Вінніпеґу Степан Дзюба одержав подяки від численних українців міста. Внук одного з українських піонерів закінчив свою телеграму такими словами: „Жалую, що мій дідо не живе, щоб міг побачити ту пошану, яку Вінніпеґ і Манітоба зложили українцям". Студенти університету, учні численних публічних шкіл, урядовці та робітники відзначили Український Тиждень різними програмами і таким чином цілий Вінніпеґ заговорив про відзначення 50-річчя Української Державности і Незалежности.

Академія - Концерт дня 28 січня закінчила святкування Українського Тижня, притягнувши до Театру Плейгауз понад 1,500 осіб, які тим разом репрезентували абсолютно всі ґенерації, всі релігії і всі групи вінніпеських українців. Програма цієї півторагодинної Академії включала солістів: пані О. Онуфрійчук - Олекшій і п. Я. Щура, який недавно відбув дуже успішне турне по Канаді. Їм акомпаніювала пані Л. Карпінка - Кушнярик. Позатим виступали оркестра школи панства Пітковичів і відомий хор ім. Кошиця під дириґентурою п. В. Климкова. Знаменитими були деклямація п. М. Петришина „22-го Січня" і п. Я. Семчишина „Гамалія".

Свої і чужі гості

Публічна Академія була попереджена у фоає того ж театру Плейгауз одногодинним прийняттям в присутності 145 поіменно запрошених діячів і визначних гостей, з чого понад 50 осіб не-українців. Як і концерт-академія був під патронатом вінніпеґського Відділу КУК і ним кермував голова Відділу п. М. Новіцький, прийняття відбулось на запрошення президента Комітету Українців Канади о. д-ра В. Кушніра, який приймав офіційно всіх гостей в асисті першого заступника президента КУК ред. І. Г. Сирника. З українського боку на прийняття були запрошені лише голови і представники всіх діючих українських організацій і установ, а з-поміж не-українських гостей до Книги Гостей вписались: губернатор Манітоби з жінкою, прем'єр Манітоби Вір, бувший прем'єр Манітоби і кандидат на лідера Консервативної Партії Роблин, лідер Ліберальної Партії і опозиції в парляменті Манітоби Молґат з жінкою. Міські управи репрезентували посадник Дзюба з жінкою і радний Ребчук з жінкою від Вінніпеґу та посадник Ґей з жінкою від Ст. Боніфас, цього історичного осередку французької культури на заході Канади. Позатим прибули три генеральні консули з жінками від европейських країн і один від країни Далекого Сходу та президенти в товаристві жінок і членів управ від таких етнічних асоціяцій: Асоціяція Латишів, Естонський Клюб, Польський Конґрес, Асоціяція Німців, Союз Чехословаків, Асоціяція Індіян і Метисів, Жидівський Конґрес, Литовський Союз, Ліґа Італійців і Клюб Польських Професіоналістів і Бизнесменів. Позатим взяли участь представники радіо і телевізії та англомовної і етнічної преси з Вінніпеґу. Українську Католицьку Церкву репрезентував Митрополит Максим Германюк, а Українську Греко-Православну Церкву Владика Борис, — обидва в асисті високого духовенства.

Головний промовець — посол Микола Мандзюк

Академію відкрив святочно при виповненій ущерть залі, яка поміщує 1,500 осіб, голова Відділу КУК М. Новіцький, привітавши о. д-ра Кушніра, як першого президента Світового Конґресу Вільних Українців, Митрополита і Владик Українських Церков, прем'єра Манітоби, членів парляменту Канади, представників консулярних місій, членів леґіслятури провінції, посадників Вінніпеґу і Ст. Боніфас, представників національних громад, духовних Отців і достойних гостей. В Королівській Льожі театру, над якою повівав прапор Великої Британії з уваги на приявність губернатора Манітоби Болса і його дружини зайняли місце прем'єр Манітоби Вір разом з о. д-ром Кушніром, президентом СКВУ і Митрополитом Максимом. Після відіграння гимнів і офіційного відкриття до слова прийшов головний промовець, довголітній посол до Оттавського Парляменту Микола Мандзюк. З уваги на велике число гостей не-українського походження, першу частину своєї промови виголосив посол Мандзюк англійською мовою, представивши чітко положення українського народу перед 22 січня 1918 р. і висліди його боротьби за волю, як теж ситуацію, в якій український нарід знаходиться тепер.

Преса, радіо, телевізія

Почавши від публікації обох проклямацій ,якими проголошено Український тиждень провінції Манітоби і столичного міста Вінніпеґу, англомовна преса Вінніпеґу і радіо подавали повідомлення про 50-річницю Української Державности і Незалежности з відповідними коментарями. Обидві щоденні газети Вінніпеґу, Трібюн і Фрі Прес помістили звідомлення про святкування 50-річчя Української Державности і Незалежности.

Вінніпеський Трібюн принесла вістку про бурхливе засідання Ради міста Вінніпеґу, під час якого комуністичний радний міста Йосиф Зукен накинувся на посадника Вінніпеґу Стефана Дзюбу за проклямацію українського тижня і за те, що український прапор продовж того тижня висів перед ратушем. Радному Зукенові дав здецидовану відповідь український радний Слав Ребчук. Обидві проклямації Українського Тижня підписані прем'єром Манітоби і посадником міста Вінніпеґу підкреслювали заслуги українських поселенців і їх вклад в розвій культурного, господарського і професійного життя міста Вінніпеґу, Манітоби і цілої Канади.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наїзд на амбасаду в Сайґоні

Відомо, що на війні буває всяко, що можна програти багато битв, а таки виграти війну. Тому можна легковажити окремі невдачі, тим паче, коли вони не мають стратегічного значення. А все ж наїзд комуністичних терористів на американську амбасаду в Сайґоні уночі з минулого понеділка на вівторок, що перетворився у 6-годинну битву, в якій загинуло багато оборонців амбасади і частинно здемольовано її внутрішнє уладження, це таки дуже неприємна справа. Можна виправдувати цю прикрість аргументом, що трудно знайти забезпеку проти самогубців-фанатиків, які роблять своє діло із свідомістю, що згинуть, — так, як трудно було забезпечитись проти японських пілотів, камікадзе, які зумисне спадали з літаками на чердаки американських воєнних кораблів, навантажені динамітом, щоб згинути, але й знищити противника.

А втім, цей останній наїзд на американську амбасаду породжує дуже прикрі рефлексії тому, що він не відокремлений. В той самий час відбулися подібні й куди більші та сильніші наскоки В'єтконгу на сім провінційних столиць у Південному В'єтнамі. В одному з тих наскоків, попередженому торпедним і мінометним обстрілом, знищено шість високоякісних американських джетових бомбовиків і пошкоджено 18. У деяких містах бої затяглись і комуністи здобули найголовніші державні будинки і атакували військові кватири. Все це було б річчю „нормальною" у країні, в якій шаліє підтримуване ззовні комуністичне повстання. Але воно не є нормальним явищем, коли дієтся на 5-му році війни, з активною участю у тій війні півмільйонової американської армії і 700-тисячної армії Південного В'єтнаму, озброєної Америкою.

При всіх арґументах щодо труднощів поборювання партизанської дії та терористичного підпілля безперечним залишається факт, що тут „щось не в порядку". Не в порядку такий спосіб ведення війни, при якому ступнево, малими пайками збільшується американські збройні сили, наперед виявляється назви й силу окремих військових частин, раз-у-раз запевняється, що головне джерело воєнної сили В'єтконгу — північнов'єтнамський режим — буде ненарушене, вічно говориться про мир, коли війна не скінчилась. Політика й стратегія „війни за обмежені цілі обмеженими засобами" остаточно збанкрутували вночі з минулого понеділка на вівторок. Але невідомо, чи Америка і з цієї останньої лекції навчиться правди, що війну треба вести на те, щоб її виграти.

Московська коекзистенція

Те, що розпочалось обманом, мусить далі притримуватись обману, якщо хоче існувати. Обманом розпочалась так звана жовтнева революція в Росії, бо швидко виявилось, що ні землі, ні волі трудящі на цілому просторі новочасної імперії не одержали. Гірше те, що й не можуть їх одержати: ліквідуючи колгоспи, передаючи фабрики і заводи в руки трудящих, надаючи більших прав інтеліґенції, отже — більших прав національним культурам, московська червона імперія розлетілася б на свої складові національні частини без атомових бомб. Дотепер ще не було випадку в історії, щоб диктатура добровільно перейшла на демократичні форми правління. Раз захопивши владу, здебільшого шляхом ошуканства і обману народних мас, диктатура готова винищувати сотні тисяч і мільйони людей, аби тільки утриматись при владі. Коли б сталось чудо - диво і завтра в Кремлі засіли гуманісти, то післязавтра вже не існувало б імперського СССР та всіх внутрішніх і зовнішніх проблем, що їх породжує антинародна влада.

Ось тому надії і сподівання, що в СССР поволі все зміниться, що Сталіна вже немає і що він не повернеться, що свобода думки і слова буде здобувати дедалі більших прав у всесоюзній тюрмі — це може найкращі, але більш як наївні побажання. Не випадково в новім числі журналу „Октябрь" у Москві з'явився вірш Чуєва, в якому відверто закликається до регабілітації... Сталіна, при чому Сталіна як вождя!.. І так само не випадково сучасне та будь-яке керівництво в Кремлі ненавидить кожну країну, де люди живуть дійсно вільно та ще й заможно. Перегорнувши сторінки органу ЦК КПСС „Правди" з 25 січня 1967 р., ми знайшли там аж 13 статтей і заміток, у яких названо ЗДА „імперіялістом", „душителем свободи", „аґресором" у В'єтнамі і в Ляосі і на хвилях Японського моря, і біля Гренляндії, а тепер ще й у Кореї. Всюди, де вільна демократична Америка і наші союзники ставлять опір тоталітарному комунізмові — всюди Москва бачить ворога. Ненавистю просочені всі вістки совєтської преси про ЗДА.

Ярослав Курдидик

ЗАГРОЗА ДЛЯ НАТО З ПІВДНЯ

Після арабсько - ізраїльської війни, в якій Ізраїль протягом шістьох днів розгромив на трьох фронтах відразу армії Єгипту, Сирії і Йорданії, у пресі роїлося від вісток, що, мовляв, на Середньому Сході програли не араби, а Совєтський Союз, і що він тепер після цієї „престижевої поразки" залишить будь - якого роду „стратегічну пенетрацію" в тому обширі.

А в кругах американських „голубів миру" зчинився крик — ось, мовляв, аж тепер Москва „почне топніти", і тепер треба тільки до неї одверто й щиро підійти і розпочати переговори про вічний мир та непохитну дружбу. При чому появилися різного роду пропозиції, на які то поступки мають піти ЗДА, щоб виявити свою добру волю, а фактично — скапітулювати.

Але, мабуть, найбільш переконливо розвіяв цей „ладан чергової наївности" адмірал Ч. Д. Ґріффіт, який у своїй компетентній заяві виявив усю „голу правду" про теперішню ситуацію на Середньому Сході.

Москва, — заявив адмірал Ґріффіт, — використав у є три сприятливі для неї обставини, щоб всадовитися в обширі Середземного моря: 1) нашу надмірну заанґажованість у В'єтнамі; 2) ліквідацію англійських морських і суходільних баз у просторі поза Суезьким каналом і 3) ненависть до Ізраїлю населення в „арабській приморській зоні".

В європейських дипломатичних колах твердять, що кремлівські правителі переконані, що для ЗДА Тихий та Індійський океани мають більше стратегічне значення, як Середземне море, і ЗДА із-за цього обширу не розпочнуть війни.

Але фактом є те, що ЗДА з особливою увагою приглядаються до того, як большевики „обстукують та випробовують" ту важливу ланку НАТО, яка послабла внаслідок конфлікту між Грецією і Туреччиною. Вони знають, що тільки розпучливі намагання західніх дипломатів тримають Грецію і Туреччину в замиренні, і роблять усе можливе, щоб ці два члени НАТО кин у л и с я один на одного через вульканізуючий Кіпр, що могло б знівечити південний флянґ цієї оборонної організації.

Американська розвідка не перестає слідкувати за зростом совєтської збройної сили на Середземному морі. На початку рейди совєтських кораблів зводилися тут до чисто оказійних чи церемоніяльних відвідин. Тепер число бойових кораблів СССР на середземноморських водах зросло до 35, а недавно „заякорився" тут ще й великий ракетний кружляк. Також число підводних човнів найновіших типів подвоїлося.

Очевидно, що супроти американської фль о т и з двома авіоносцями та фльоти альянтів ЗДА совєтські морські сили стоять у відношенні 1 до 5, але не слід недоцінювати й того, що після ізраїльсько - арабської війни Москва почала переозброювати арабські країни, а головно розбудовувати їх „москітову фльоту" швидкохідними моторовими човнами, вивінуваними ракето-торпедами, якими потоплено ізраїльський винищувач „Елят". Совєтська фльота тепер у тому обширі в чотири рази більша, як була два роки тому, і „Красная Звезда" недавно нахвалялася, мовляв, покажімо нашим арабським друзям, що Середземне море це не „американське озеро"...

Совєти закріпилися також поблизу Перської затоки, перебравши малощо не монополь на видобування нафти в Іраку. У Судані, Йорданії і Альжирі побільшено в останньому часі совєтські т. зв. „економічно-індустрійні місії", а що криється за цими вивісками — добре відомо. Та найбільше цинізму виявила Москва, пропонуючи урядам арабських країн свої транспортові літаки для перевозу мусульманських прочан до Мекки.

Словом, Москва пенетрує Середній Схід усіма можливими засобами, включно із заграванням на мусульманському релігійному сентименті.

Слушну пересторогу з того обширу пересилає американський воєнно - політичний коментатор В. Е. Брук:

„Комуністичний ворог не перестає загрожувати підбоєм вільному світові, тільки цим разом, щоб замаскувати свої злочинні сліди, він перевзув черевики закаблуками наперед. Те, що йому не вдалося вчинити в Европі, він із дещо зміненою тактикою робить тепер на Середньому Сході. І тому вільний світ мусить постійно мати перед очима гасло: не послабляти чуйности і не поступатися перед комуністами ні в чому і ніде!"

Запропоновані більші видатки на продукцію атомової зброї

Вашинґтон. — У федеральному бюджеті на 1969-ий рік на продукцію атомової зброї запропонував Уряд $1.15 більйона, на $250 мільйонів більше, як в тому фінансовому році, що скінчиться 30-го червня 1968. Це вперше в останніх роках збільшено видатки на атомову зброю, бо досі атомові досліди йшли в напрямку використання атомової енергії для мирних цілей. Збільшення витрат на продукцію атомової зброї сталося тому, що Уряд рішився здійснити програму оборони проти ворожих ракет та в деяких місцях розставити керовані ракети, які були б обороною проти керованих ракет комуністичного Китаю, коли він в 70-их роках готовий буде до атомової атаки на ЗДА.

Леся Лисак

СЛУШНИЙ ГНІВ

Щоб тієї в'їдливої, нестерпної совєтської пропаґанди не слухати, не чути, — пішли люди у далекі світи. Здавалось, що врешті буде від неї спокій в американському місті. Дарма. Совєтська пропаґанда і туди знайшла дорогу. До американського міста за людьми, що від неї тікали, прийшла.

Приїхали до міста совєтські педагоги з „інформативною" виставкою про своє шкільництво. Ніби в рямцях культобміну. Приїхали на цілий місяць. Розташувалися у великому будинку на головній вулиці. У просторих залях порозвішували свої матеріяли. Знімки, картини, діяграми, льозунґи — масу всякої пропаґанди про свої „нечувані осяги". Ясно, портрети товариша Леніна й товаришки Крупської на півстіни. А поміж усім тим поставили живих манекенів, „радянських педагогів".

Деякі з живих манекінів були більше вдатні, решта такі типові, як ми їх запам'ятали. Ці перші трохи краще володіли англійською мовою і вже вспіли придбати трохи американської одежі. А решта в сяких-таких суконочинах, старенких черевиках, з незугарними зачісками. Та в американському светері, що в неї було кепсько пофарбоване волосся, стояла з переможною усмішкою спереду, дуже скоро й голосно говорила. А інші стояли більше по кутках.

Цікаві почути про „великі осяги" підходили, питали. Цікаві завжди знайдуться. Це ті, що не бачили Совєтського Союзу і не вірять в існування совєтс ь к и х концтаборів. Наївненькі, що для них „Раша — найс кантрі". А та з фарбованим волоссям сипала, ой сипала словами! У неї на все була відповідь. Разом із фальшивою усмішкою. Тільки інколи усмішка зникала. Ось як тоді, коли хтось запитав: „Чи у вас ще далі вчать дітей робити доноси на своїх батьків?" Так, тоді вже не було усмішки, тоді в очах появилась лють.

Тепло було у просторих кімнатах, де наївненькі захоплювалися розповідями живих маріонеток. Зимно, пронизливо зимно було на вулиці, де зібралася велика громада людей. Цих людей привів слушний гнів.

У таке морозно - вітряне пополудне найкраще було б сидіти вдома або — так, як плянували ці дві жінки, піти на концерт творів Моцарта. Але вони не пішли на концерт. Люди маршували перед будинком. Ішов розвіяний вітром американський прапор, ішов за ним український, ішли прапори інших народів, країни яких звуться тепер одним словом — СССР. Ішли люди сивоволосі, старі. Ішли батьки й вели малих дітей за руки. Ішли молоді, ті із середніх і високих шкіл. Ішли лікар, інженер, фабричний робітник. Ішли бабуні й дівчата. Вітер ніс слова англійські, українські, інші.

Від морозу затвердли обличчя. Змерзлі руки цупко держали прапори. Хтось з терпкою усмішкою кинув: „А все таки тут тепліше, як на Сибіру!"

Старші маршували мовчки, хотіли, щоб молодь теж зберігала мовчанку протесту. Треба спокійно, не треба робити заколоту. Та молоді не слухали — вони рвучко скандували: „Совєтські пропаґандисти, геть!"

Хтось із молодих уже бризнув червоною фарбою на таблицю з оголошенням про виставку. Старші казали: „Цього не треба". Та ось хтось уже підклав вогонь під червоне полотнище совєтського прап о р а. Вдоволено закричали молоді.

І звідкіля у них така ненависть до совєтчини взялася? Вони ж не зазнали совєтського життя...

Якийсь совєтський педагог хотів був зробити знімку із протестаційної демонстрації. Дивно — камера й фільм враз кудись зникли. Ах, ті молоді люди!..

Газетні, телевізійні, радіові репортери нашви д к у щось записують, фотографують. У вечірніх виданнях появиться звідомлення: громадяни протестують проти совєтської педагогічної виставки. Певно буде згадка про один із транспарентів — той, найкоротший, що звучав: „Пробудись, Америко!" Це клич організації тут народжених американськ и х громадян.

... У теплій кімнаті вчительки школи релігій н о ї групи слухають розповіді тих, які не признають ніякої релігії. Жінка, яка щойно несла перед будинком транспарент, підхо д и т ь рвучко до них. „Ви їм вірите? — кидає з докором. — може б так поїхали, самі поглянули?" — У жінки червоне від морозу обличчя. Вчительки ніяко в і ю т ь. „Ми... це для загального знання..." — бурмоче одна з них.

У вікна теплої кімнати вдаряють знизу голоси. Вони співають американський гимн. На підмурівок вскакує молодий чоловік. Це один із тих, які кличуть „пробудись". Він тримає американський прапор. Він говорить про тих, які борються у В'єтнамі...

За ним на підмурівок вскакує другий. У нього в руках український прапор. Він починає і за ним підхоплюють „Ще не вмерла Україна".

Під повікою сльозинка. Це напевно від морозу. В такий холод очам боляче. А може... може тому, що вулицею міста пливе пісня про Україну?..

Сльозинка пекуча, як пекучий гнів. Навіщо сюди приїхали ті з пропаґандою? Хіба ще мало брехні? Доки наївні будуть вірити у „мирну співпрацю"? Хто від кого має вчитися, як виховувати дітей?

Є лік для тих, що й досі вірять совєтській пропаґанді. Це власний досвід. Але це дуже, дуже дорогий лік...

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДО СТАТТІ ПРО МИКОЛУ ГОЛУБЦЯ

У „Свободі" з 21 грудня м. р. надруковано статтю, присвячену Миколі Голубцеві. Автор цієї статті І. К. пише, що Микола Голубець „захоплювався літер а т у рою, поезією. Незадарма він так глибоко перейнявся романтикою Гетевого „Затопленого дзвона", що переклав той архитвір на українську мову".

Ці рядки показують, що М. Голубець мав широкі знання европейської літератури і був захоплений, зокрема, драмою „Затоплений дзвін", бо вона була написана в найліпші творчі роки Ґерґарда Гавптмана, а не Гете, як помилково зазначив автор статті.

Щоправда, Гете належав до тих трьох перших у Німеччині, які поклали основи романтичного напрямку, але майже на 120 років раніше від „Затопленого дзвона". В 1773 р. Гете, філософ Гердер та історик Мієсер у спільній праці обґрунтували цю літературну течію. А найбільш яскраво її виявив Шіллер у своїх „Розбійниках".

Цікаво, що творчість Гавптмана в згаданий період була під сильним впливом норвезького письменника Генріка Ібсена, зокрема його драмати ч н и х поем „Бранд" та „Пеер Ґінт". Остання поема знайшла музикальну інтерпретацію у Е. Ґріґа.

Гавптман мав вели к и й вплив також в Азії, де його твори першого періоду перекладено на японську мову. Він же сам перед першою світовою війною відійшов від християнства, і серед його творів цього періоду є новеля „Індіпагді", в якій проводяться ідеї буддизму, та новеля „Атлантіс", яка принесла йому в 1912 р. нобелівську нагороду.

І. Світ

Ню Йорк

ДО СТАТТІ П. ФЕДЕНКА „МАЛА ХОРОБРА НАЦІЯ"

У „Свободі" з 14 грудня м. р. появилася цінна стаття п. П. Феденка „Мала хоробра нація", в якій автор вірно представив події у Фінляндії. На жаль, про одну дуже важливу подію, яка багато заважила на утривaленні самостійности молодої держави, він нічого не згадав.

В 1918 р., після приходу німців, фінляндський уряд зробив дуже важливе діло: негайо пов и к и д а в усіх москалів із своєї країни, без огляду на те, як довго вони там проживали і хто б вони не були. В першу чергу мусіли залишити Фінляндію вчителі російської мови. За царського режиму діставали вони, крім платні, значний додаток за „обрусєніє". Російська школа стала для фінів непотрібною.

На південнім побережжі Фінляндії набували і будували собі найкращі віллі багачі і бюрократи з Петербурґу, т. зв. „дачі". Уряд цих „дач" не націоналізував, а дав власникам певний реченець для їх продажу. Гроші мали бути зложені у банках для забезпеки майна фінських громадян, котре совєтська влада в СССР пограбувала. Виїжджаючи, москалі могли взяти з собою лише по 100 рублів на особу, і то не в царських рублях, а в так званих „керенках", які мали тоді незначну вартість.

У такий спосіб фінляндський уряд полагодив одним заходом дві справи: позбувся зненавиджених царських служак і передав у фінські руки нерухомості гнобителів. На протести фін відповідали: „Ви могли передбачати, що кривда, роблена нам стільки років, колись обернеться проти вас".

Майже всі ці виселенці опинилися в Ленінграді (саме тоді переназвано так Петроґрад, де вже утвердилася „рабоче - крестьянская власть"). Голод і нужда, ці два неминучі наслідки влади „трудящих", добре давалися їм взнаки, але ніхто їм не співчував. Розлазилися, куди хто міг, а найбільше пхалися на Україну. Гетьманський уряд зорганізував навіть осібний „український поїзд", яким їхали ті царські опричники на Україну.

Бувши тоді на Україні, я мав нагоду з такими особами запізнатися. Досада брала: в Києві катастрофічний брак мешкань, а колишні царські сатрапи їх дістають! Для них були посади у гетьманських установах, хоч вони по - українськи ні говорили ні писати не вміли і з Україною нічим не були пов'язані.

Гетьманські „карательные отряды" рекрутувалися якраз з цього шумовиння. Прийняті до державної варти (поліції), колишні царські поліцисти докучали українському населенню. Вони працювали не для України, яка дала їм пристановище, а для її ворогів. Гетьманський уряд, як казали тоді, „годував пса на свою литку".

Історія показала, якою помилковою і для української молодої держави небезпечною була та політика.

Роман Коцик

КІНОФІЛЬМ „НА КИЇВСЬКОМУ НАПРЯМІ"

Цей фільм з часу наступу німців поставив у Київській кіностудії реж. В. Денисенко за сценарієм В. Земляка, з використанням деяких документальних кадрів. „Літературна Україна" з 23 січня не згадує, що з Києва втік тоді на літаку головнокомандувач С. Будьонний, покинувши військо, промовчує і про ролю М. Хрущова в той час на Україні.. Зате газета пише:

„В кіноепопеї відтворюються події початку війни — трагедія відступу військ, самовіддана оборона Києва, героїчна загибель штабу фронту, оточеного фашистами в Шумейському лісі. Перед глядачами оживають образи генералів Кирпоноса і Тупікова, члена Військової ради М. Бурмистенка та інших відомих воєначальників".

Богдан Ф. Корчмарик

ЧЕТВЕРТИЙ УНІВЕРСАЛ І НАШІ ЗАВДАННЯ

(1)

І знову це простори [небозводу
Прорізав гук і рев [тяжких гармат,
Що розбудив до бою [за Свободу
Всіх лицарів від Дону [до Карпат...

Гарматний гук увінчаний Четвертим Універсалом, в якому п'ятдесят років тому проголошено: „Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою українського народу", — поклав (відновив) тверді і незламні основи під новітню українську політичну плятформу та новітній український націон а л ь но-політичний світогляд.

Усвідомлюючи собі, що Четвертий Універсал не зродився з порожнечі, лише був подиктований ж и ттьовою конечністю та всією дотогочасною історією українського народу, тобто Золотою Добою Київської Держави, Козацькою Гетьманщиною, мартирологією нашого народу за часів царського поневолення, відродження української літератури, і, вкінці, полум'яним Заповітом Т. Шевченка, ми, зокрема нині, повинні докладно призадуматись над його незвичайно важливим значенням. Тим більше, що цим актом український нарід не лише заманіфестував перед цілим тодішнім світом національну самобутність та історичну живучість, але й промостив шлях до міжнародних політичних горизонтів, де, хоч і на короткий час, зумів засісти, як рівний з рівними, „в народів вольних колі".

Не зважаючи на те, що Четвертий Універсал був здійсненням нескоординованих гасел, програм, мрій, прямувань і вірувань, все ж таки він став незвичайно важливим державним Актом, який визначив виразно і недвозначно стремління українського народу бути господарем на своїх відвічних землях та його волю до власної, ні від кого незалежної, держави. Цей знаменний Акт 22-го січня 1918 року, яким започатковано нову добу в історичному житті нашого народу, має для себе особливе значення головно тому, що він був потверджений збройною боротьбою, веденою проти московсько-большевицького наїзника, який спершу визнав був Українську Народну Республіку, а потім, кермуючись ненажерливим гоном перемальованого на червоно московського імперіялізму, поновив наступ на відроджену українську державу. Що більше. Не зважаючи на те, що відроджена українська держава не посягала на чужі землі і її кордони були у відвічних українських етнографічних землях, її пішли наново завойовувати з півночі і сходу червоні та білі імперіялісти, а з заходу ненаситна Польща.

І хоч у цій нерівній боротьбі з червоним московським наїзником та упривілейованою Заходом Польщею Україна програла і від 21-го листопада 1921-го року — від часу ліквідації українського реґулярного воєнного фронту, українські землі знову опинилися в умовах різних ворожих окупацій, український народ не склав зброї, не перестав боротися за свої природні права бути власним господарем на своїх відвічних землях.

Вогненні заклики Шевченка: „Борітеся — поборете!", — „Свою Україну любіть, любіть її во врем'я люте!", які були рушійною силою під час Визвольних Змагань, не переставали нуртувати в серцях поневоленого українського народу й заставляли його до дальшої священної боротьби за волю та за забезпечення його державно-політичних і національних інтересів.

Поміж двома світовими війнами ця боротьба з ворожими окупантами проводилася різними революційно-підпільними організаціями, відомими під назвами УВО, пізніше Організації Українських Націоналістів та Спілкою Визволення України, а під час другої світової війни створеними новими бойовими формаціями — Українською Дивізією та Українською Національною Армією і вкінці славною Українською Повстанською Армією, яка своєю посвятою та безприкладною завзятою боротьбою проти наїзників Третього Райху та червоного окупанта зактуалізувала проблему Визвольних Змагань українського народу майже в цілому сучасному світі.

Усвідомлюючи собі, що Четвертий Універсал є кульмінаційним пунктом новітньої української історії, а разом з тим і найважливішим нашим національним святом, ми, розсіяні в діяспорі, зокрема в 50-ту річницю його проголошення, не смімо збути його лише святочними академіями та піднесеними високопатріотичними деклярaціями. Навпаки, ми повинні підвести підсумки цієї довготривалої боротьби за забезпечення наших політичних і національних інтересів та пригадати собі про наші обов'язки супроти цього знаменного історичного Акту.

Головно, ми, молодше покоління, усвідомлюючи собі, що Четвертий Універсал дає правні основи та моральну опору українській нації в її боротьбі за самостійну українську державу проти всіх фікцій, творених московськими наїзниками для щораз більшого її поневолення, повинні об'єднатися під прапором Української Народної Республіки, яка вивінувала нас цим священним Актом, і спільними зусиллями боротися за звільнення нашої дорогої батьківщини з-під московсько-большевицької окупації. Тим більше, що політичні та національні інтереси українського поневоленого народу вимагають визнання однієї державно-леґальної плятформи. А такою була, є і мусить, покищо, бути лише плятформа і концепція Української Народної Республіки, вже хоч би тому, що цієї леґальної плятформи не скасував ніхто і ніякий пізніше закон, ухвалений українським народом. Ані гетьманський режим, ані пізніша Директорія, ані Закарпатська Україна, ані, нарешті, Акт 30-го червня в основному не змінили цього знаменного закону вільного українського парляменту, яким встановлено самостійну і ні від кого незалежну Українську Народну Республіку.

Коли сучасний московський червоний цар наважується зводити Визвольну Боротьбу українського народу за свою незалежність і створення Української Народної Республіки до дій закордонних націоналістів, а генеральний секретар Об'єднаних Націй засилає поздоровлення „урядові і народові радянської України з щасливої нагоди 50-ої річниці", то ми, зокрема молодше покоління, зобов'язані документальними даними доказати і поінформувати вільний світ, що український народ власною силою і волею через вільно обране п р е д с тавництво відродив свою історичну незалежну княжу, а потім козацько-гетьманську державу і проголосив 20-го листопада 1917 року свою власну державу — Українську Народну Республіку, і що тією самою силою і волею 22-го січня 1918 року проголосив перед цілим світом її повну суверенність і незалежність.

Далі, ми повинні доказати, що ця наша відроджена держава мала всі атрибути суверенности; посідала свою власну відвічну територію, мала народ, свій національний уряд, своє власне військо, свою монету, різного ступня консулати в 25-ох державах світу й добилася міжнародного визнання...

(Далі буде)

Оборн відзначає Роковини проголошення Самостійности та Соборности України

Вивішення українського прапору на офіційній машті Сити Гол 22 січня 1968 р. Зліва: о. Омелян Шараневич, Іван Гладун, Володимир Ракуш — члени відділу УКК; Стефан Чернявський — муж довір'я Бр. св. о. Николая 38-го Відділу УНС, мейор Павло В. Леттімор (в білому плащі), а далі слідують представники СУМА, УКК та ОЛЛ.

Оборн, Н. И. — Заходом Відділу Українського Конгресового Комітету при співпраці всіх українських організацій міста Оборну щороку відзначаємо день 22-го Січня як день Проголошення Незалежности та Соборности України. В 1955 році була підписана перша Проклямація мейором міста Оборн Гербертом Андерсоном, і український блакитно-жовтий прапор замаяв перший раз на щоглі Сити Голу поруч американського зоряного прапору. Місцеві радіостанції та місцева преса широко коментувала цю подію та домагалась обширніших пояснень та матеріялів з історії українського народу. Деякі сусіди заздрим оком гляділи на активність Української Громади, але мусіли погодитися з незбитими фактами.

Від того часу, себто вже 12 років Управа міста Оборну видає Проклямацію, назначаючи день 22-го січня як день Української Незалежности та закликає всіх громадян міста Оборну та околиці гідно вшанувати день проголошення Незалежности України, та віддати належну пошану всему геройському українському народові, який хоч і поневолений, але не скорений, продовжує цю нерівну боротьбу вже п'ятдесят років, домагаючись волі не тільки для України але і для всіх інших народів поневолених Москвою.

Ось такі заклики до наших американських сусідів знаходимо щороку в проклямаціях, видаваних мейором міста Оборну з нагоди, як це в нас популярно називають „Українського Дня". Щороку в день 22-го січня український блакитно-жовтий прапор повіває цілий день поруч американського на щоглі Сити Голу.

19-го січня цього року делеґацію Української Громади в Оборні прийняв новообраний мейор міста Павло В. Леттімор, який живо цікавиться, та орієнтується в українських справах. Пан мейор Павло Леттімор підписав Проклямацію, та прийняв український блакитно-жовтий прапор, який вручили йому члени Юнацтва СУМА.

Делеґацію очолював голова Відділу УКК п. Павло Пироганич, до якої входили, Всеч. о. Омелян Шараневич, парох Укр. Кат. Церкви ім. св. Петра і Павла в Оборні, проф. Петро Длябога, п. Іван Наогольник бувший вояк УГА, та члени Юнацтва СУМА, Петруся Кіналь, Іван Дрочак, Анна Мільчаковська та Михайло Троцюк.

22-го січня, 1968 р. о год. 8-ій ранку, був вивішений український прапор на щоглі, при участі Всеч. о. О. Шараневича, мейора Павла В. Леттімора, представників Відділу УКК, СУМА, Українського Народного Союзу, та Організації Оборони Лемківщини. Присутніх 30 осіб.

П. П.

Пассейк відзначив 50-ліття Української Державности

Українська пассейсько-кліфтонська громада відсвяткувала 50-річчя відновлення Української Держави і 49-річчя злуки всіх українських земель.

В суботу 20 січня, о год. 1-ій пополудні місцевий посадник д-р Бернард Пінк приняв нашу делеґацію, в Сити Гол, що її очолила голова місцевого Відділу УККА п-ні Марія Стефанів, та видав проклямацію, проголошуючи 22 січня Днем Української Незалежности і Соборности.

Промовцем на цій урочистості був д-р Мирослав Бих. Від Пласту промовляла пл. Стефанія Доброскок. Сумівка Евгенія Мочурат вручила посадникові дарунок — вазу — зразок трипільської культури.

В понеділок 22 січня вивішено не тільки в Пассейку, але також і на ратуші Кліфтону українські прапори.

В неділю 28 січня, вечором у вщерть виповненій залі Української Централі в Пассейку відбулося свято Української Державности. Свято започатковано входом прапорів українських організацій під звуки „Гей у лузі червона калина", що її відіграла на фортепіяні Оксана Борбич, після чого п-ні Стефанія Сікоряк при акомпіяменті Богдана Покори відспівала американський гимн, за яким присутні проспівали й український.

Свято відкрила п-ні Марія Стефанів, голова УККА. Святочну промову виголосив д-р Борис Филипчак, підкреслюючи, що 22 Січень, — це леґітимні докази відновлення Української Держави як незаперечної волі всього українського народу. Після цього з привітом виступив інж. Ясюк, бувший прем'єр міністрів Білоруської Народної Республіки.

За цим слідувала мистецька частина свята, в якій брали участь хор української католицької парафіяльної школи св. о. Миколая з її диригентом Василем Ядловським, пластунка Марта Медвідь з деклямацією, скрипковий квартет школи проф. Вол. Цісика і хор при Станиці Першої Української Дивізії УНА з Нюарку під диригентурою Осипа Головацького.

Марія Стефанова

Мілвілл, Н. Дж.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Відзначення роковин проголошення Самостійности України відбулося 21-го січня. Ця урочистість була започаткована в церкві св. Петра і Павла Богослуженням на інтенцію України і всього українського народу.

Після Богослуження в парафіяльний залі відбулася Академія під проводом культурно-освітнього референта інж. Ф. Савчука. Він дав перегляд загально-російської революції і перейшов до історії повстання Української Держави. Пригадуючи головні точки того історичного моменту, дав характеристику першого президента Михайла Грушевського. Підкреслив позитивні наслідки цієї визначної події, яких ніяка ворожа сила не в стані знищити. Для підкреслення сили українського народу доповідач прочитав уривки поезій цьогочасних поетів, що не зважаючи на ніякі утиски, вірять в те, що Україна рано, чи пізно мусить скинути з себе чуже ярмо і стати вільною і незалежною. Народ живе, народ буде жити, і ніхто і ніяка сила не спроможні його вбити і стерти з лиця землі. Ця віра доходить до того, що переважає всякий страх перед деспотами.

Діти школи українознавства на початку Академії проспівали американський гимн під проводом старшої учениці Лілі Люльки. Галя Фидай виголосила уривки з поезії „Золотий гомін". Ірця Ленко продеклямувала вірш Олеся, відповідний до цього моменту, а Є. Савчук прочитала коротенький нарис, передаючи в нім свій настрій під впливом спогадів подій, що відбувалися 50 років тому. Випадковий гість М. Дорошенко прочитав свій вірш „4-ий Універсал 1918".

В наслідок поширеної недуги відпало три точки: 1. спів (тріо), танці найменших хлопчика і дівчинки та сольо на скрипці Ромчика Куйдича.

Присутніх було 65 осіб. На заклик голови громади пана Федора Сущика переведено збірку, що дала — 31.65 дол. Гроші призначені на національні потреби. Закінчилась Академія відспіванням національного гимну всіма присутніми.

Сцена була удекорована гарно зробленим тризубом прикрашеним лавровим віночком. Це все виконала пані Ніна Куйдич, за що від усієї громади належиться їй глибока вдячність.

Присутня

Рочестер, Н. И.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Академію свята Української Державности в Рочестері влаштував місцевий Відділ УКК, і вона відбулася 21 січня о год. 6-ій вечора в залі Українсько-Американського Клюбу.

Перед полуднем того ж дня відслужено у місцевих укр. католицьких та православних церквах врочисті співані Служби Божі. Після Служб Божих відправлено Молебні і Панахиди. В Богослуженнях взяли зорганізовану участь зодягнені в однострої члени Станиці Пласту та Осередку СУМА з своїми прапорами, та учасники Укр. Визвольних Змагань.

Святочну Академію започатковано співом американського національного гимну, виконаного солісткою п. П. Міллер та українським гимном, відспіваним чоловічим хором „Сурма" під дир. проф. Е. Пасіки. Святочну промову на тему: „50-річчя проголошення Української Державної Незалежности" виголосив учасник боїв за Львів та Київ д-р Лев Рубінгер. Він з'ясував актуальне значення IV Універсалу. Його блискуча промова, оригінально побудована і виголошена з темпераментом тримала весь час слухачів в напрузі, які нагородили його грімкими оплесками.

Дальші точки програми виповнили найкращі мистецькі сили, а саме: „Айстри" — муз. М. Лисенка та „Любіть Україну" муз. М. Фоменка — виконала солістка п. П. Міллер. Деклямацію: „У день 22-го січня" виголосив Александер Косенко (ОДУМ), „Коломийку" виконав танцювальний гурток СУМА під керівництвом п. Омеляна Юрчинського. Деклямацію „Україно моя" виголосила п. Надя Филип (Пласт). „Гопака" виконала танцювальна група „Черемош" під керівництвом п. Я. Кужіля. „Зоріла золота заграва" обрібки Е. Пасіки „Сповнилась міра" муз. М. Гайворонського, „Присяга Батави" муз. С. Людкевича та „Не пора, не пора" виконав чоловічий хор „Сурма" під керівництвом п. проф. Е. Пасіки. Сцена була дбайливо прикрашена.

Про оформлення програми імпрези постарався п. М. Єйна, свято стояло на високому рівні, і тому патріотична громада, яка виповнила залю по береги, виходила з неї вповні задоволена.

М. Б.

Українські студенти демаскують совєтську „виставку"

Колюмбус, Ог. — Після Бостону та Бофала совєтська „Педагогічна виставка" прибула до Огайо Стейт Університету в Колюмбусі. Трактування совєтських „науковців", як бажаних осіб, викликало обурення членів Української Студентської Громади, котру очолює студентка Люборима Іваницька. В постійнім зв'язку з централями ЦЕСУС та СУСТА, Громада зробила заходи, щоби протиставитись російським пропаґандистам та ширити правду про дійсний стан поневоленої науки в Совєтськім Союзі, зокрема на Україні. 9-го січня прибув новообраний голова ЦЕСУС, Богдан Футей, до університету. Після коротких зборів вирішено протидіяти московській пропаґанді. Президент СУСТА, Юрій Кульчицький, вислав протестаційного листа до президента університету Н. Фавсета та „Відкритого листа до студентства Огайо Стейт Університету". Свою пропаґандивну роботу совєтські „професори" розпочали виставкою, яка підкреслює „великі досягнення совєтської педагогії".

Українські студенти, без огляду на час іспитів та мороз близько зера, поділились на три групи: перша зайнялася писанням протестаційних листів, друга зорганізувала українську виставку, а третя демонструвала та роздавала летючки перед входом до будинку, де є виставка. В тім же будинку був зорганізований стіл, при котрім наші студенти роздавали летючки й відповідали на питання зацікавлених осіб. Реакція українського студентства викликала загальне зацікавлення американського студентства та громадянства. Преса теж не зіґнорувала студентського зусилля. Газета „Тге Огайо Стейт Лентерн" помістив статтю на першій сторінці під заголовком „Юкрейнієнс ін протест ат Юнійон". В статті студент Ігор Оліяр підкреслив, що „ми протестуємо проти неправди в совєтській науці, ми відчуваємо обов'язок захищати американське громадянство проти пропаґанди росіян". Ігор Оліяр та інші студенти заявили, що їхній протест буде підкріплений студентами з Маямі та Сінсінаті університетів. До акції вже прилучилась американська група студентів „Янґ Америкенс фор Фрідом". 10-го січня у редакційній статті тієї самої газети знову згадано демонстрацію українських студентів та студентів „Янґ Америкенс фор Фрідом". Стаття начеркувала погляди українців, котрі порівнюють совєтську виставку до „Троянського коня". Редакційна стаття як і лист, написаний президентом університету до Управи Союзу Українських Студентських Товариств Америки, намагаються виправдувати совєтську виставку, як „побажану Стейтовим Департаментом" та поясненням, що „коли ми їх ввічливо не приймемо, то вони нас теж не будуть ввічливо вітати". Українські протизаходи тривають.

Помер артист-маляр Іван Курах

15 січня 1968 р. у Цілоконі (Швайцарія) на 59 році життя несподівано помер видатний український мистець, малар бл. п. Іван Курах, професор Академії Брера у Міляні, де він був з 1939 р. асистентом, а згодом викладачем.

Іван Курах студіював у Варшаві, Римі та Міляні, а з 1956 року працював у Ню Йорку, згодом у Цюріху. Його імпресіоністичного характеру образи були цінені у мистецьких колах. Він мав багато своїх індивідуальних виставок у різних містах західного світу. Останні його виставки були зорганізовані на Близькому Сході, де він знайшов признання та зацікавлення. Іван Курах жив постійно у Швайцарії, біля Цюріху.

Хоч виїхав з України замолоду, використовував українські мотиви й завжди підкреслював свій український рід. Особливо багато його образів з воєнною тематикою. Образи Івана Кураха характеристичні своїм глибоким песимізмом, — похмурі, трагічні постаті й краєвиди. Користувався найчастіше двома - трьома кольорами — білим, сірим і бронзовим. Був мистцем глибокої культури.

Дорадча Комісія перестерігає проти небезпеки від вуличних заворушень

Вашингтон. Дорадча Комісія в справі міжурядових відносин опублікувала звіт про минулорічні расові й соціяльні вуличні заворушення, в якому твердить, що якщо не вдасться Урядові не допустити до нових заворушень найближчого літа в більших містах цієї країни, то це приведе до кризи федеральної системи ЗДА, яка буде така грізна, як Громадянська війна 100 років тому. Американська федеральна система основується на співпраці трьох влад: міської, стейтової і федеральної. Міська влада, а також і федеральна, не можуть дати собі ради з поборюванням міських заворушень, тому функцію безпеки мала б перебрати центральна влада, що зовсім послабило б міські самоуправи та стейтові леґіслятури. Дорадча Комісія переслала звіт президентові Джансонові і Конгресові. На думку Комісії треба поширити владу Федерального Уряду, щоб він негайно міг подбати про безпеку громадян в містах, де „кипить" від расового й соціяльного напруження. Спосіб вирішення цієї проблеми, заявляє Комісія, „вирішить долю теперішньої політичної системи ЗДА". Комісія пише про це, що, можливо, треба буде пожертвувати різноманітність влади в користь однієї авторитантивної центральної влади, яка зможе запевнити безпеку своїм громадянам та порядок у великих містах.

ВИКЛАДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Вінніпеґ.—Від 3 до 10 лютого включно в Манітобському університеті відбудуться спеціяльні курси, про що повідомив тижневик „Український Голос" з 24 січня: „Манітобський університет проголосив спеціяльний курс модерної української літератури для вчителів української мови в середніх школах та зацікавлених справою української літератури взагалі. Курс відбудеться в днях 3-го й 10-го лютого в приміщенні Філософічного Факультету в ранніх годинах. Курс вестиме проф. Яр. Рудницький, голова Департаменту Славістики Манітобського університету. В справі записів зголошуватися на адресу Юніверсіти оф Манітоба, тел. 47-49621."

ДОПОВІДЬ ГЕНЕРАЛА ПАВЛА ШАНДРУКА У ТРЕНТОНІ

В неділю, дня 4-го лютого о год. 5-ій по пол. в залі при церкві св. Юрія Переможця у Трентоні, відбудеться доповідь ген. Павла Шандрука: „Ізраїль бореться за існування". Після доповіді — дискусія. Влаштовує доповідь Відділ Українського Публіцистично - Наукового Інституту в Трентоні.

В Чехо-Словаччині відбудуться „Дні культури УССР"

Київ. — За зразком „Днів культури" між Польщею та УССР, будуть проведені такі ж дні в головних містах Чехо - Словаччини, а потім відбудуться „Дні чехословацької культури в Україні", як повідомила „Радянська Україна" з 24 січня. Проведення таких днів, про які маси населення України почують тільки з преси, здійснюються на основі „Угоди про культурний обмін": „В Києві в Українському товаристві дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами відбулося підписання угоди між Спілкою чехословацько-радянської дружби, Українським товариством дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами та Українським відділенням Товариства СССР - чехословацької дружби про проведення Днів культури Української ССР у Чехословацькій СР та Днів культури Чехословаччини на Україні." У Празі та Братиславі, на основі договору, виступлять: „Державний заслужений ансамбль танцю Української РСР під керуванням П. Вірського, Державний український народний хор імені Г. Верьовки, самодіяльні ансамблі, а також майстри мистецтв. Трудящі ЧССР подивляться кращі кінофільми українських студій, відвідають різні виставки, візьмуть участь в інших заходах." Подібних „Днів культури" ще не було проведено ні разу в Югославії та в Румунії.

Правнук Т. Шевченка працює екскурсоводом у Шевченківському музеї в Києві

Про те, як склалось життя правнука Тараса Шевченка, Купріяна Тимофієвича Шевченка, розповідала каґебівська газета „Вісті з України" з листопада 1967 р. Із замітки під наг. „В гостях у правнука Кобзаря" стало відомо, що Купріян Т. Шевченко, який виростав у селі Шевченковому, колишній Кирилівці, на власні очі бачив „ґрандіозні перетворення" за совєтської влади, себто початки колективізації, вивози селян на Соловки, сваволя НКВД. У 1927 р. він, втікаючи з села, над яким тоді звисала примара примусової колективізації, поїхав працювати на Донбас у шахти. Так правнук Т. Шевченка був шахтарем і перебув під землею лихоліття штучного голоду: шахтарям видавали хліб і суху рибу, з огляду на важку і небезпечну працю. За витримку і мовчазливу вдачу з Купріяна Шевченка влада зробила журналіста, але війна перервала початок кар'єри, і він потрапив на фронт. Після війни, як довірений, „я працював на Заході України, допомагав відроджувати зруйноване господарство, потім переїхав до Києва і з 1956 р. працюю в музеї Т. Г. Шевченка". Там правнук Кобзаря збирав матеріяли і перекази про Шевченка, допомагав їх „опрацьовувати" І. Красицькому, Д. Косарикові та ін. „тлумачам", водить екскурсантів по музею Т. Шевченка, твердячи, що тепер „здійснились ґрандіозні перетворення, про які писав мій прадід". Згадує, що його дочка на ім'я Неля працює в Києві на заводі „Ленінська кузня", закінчивши політехнічний інститут, а про інших нащадків великої родини Шевченків не розповідає — напевно вони на колгоспній панщині у перейменованій Кирилівці.

КУРС сУКРАЇНОЗНАВСТВА В АКРОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Філядельфія. — Через недугу викладача, д-ра Теодора Мацьківа, деякий час був закритий курс українознавства при Акронському університеті. У весняному семестрі цей курс, під назвою „Історія української цивілізації", буде відновлений. Весняний семестр у Акронському університеті розпочинається з 2 лютого.

Уряд натискає на Конґрес, щоб скасував закон про забезпечення банкнотів золотом

Вашинґтон. — Уряд переслав Конгресові законопроєкт про те, щоб скасувати закон, згідно з яким в державній скарбниці повинно завжди бути стільки золота, скільки становить четвертина всіх банкнотів, які кожночасно є в обігу. Тепер має бути в державній скарбниці золота на суму 10.7 більйона дол. Запаси американської державної скарбниці тепер становлять 12 більйонів дол. ЗДА, згідно з тепершньою традицією, продають золото по максимальній ціні 35 дол. за унцію всім державним скарбницям заприязнених держав. Від 1949-го року вони продали понад 10 більйонів золота. Зближається той час, коли ЗДА мусіли б продавати те золото, яке має бути забезпеченням для одної четвертини американських паперових долярів. Уряд вніс законопроєкт про скасування закону про забезпечення долярів золотом. В цій справі зізнавали в Сенатській Фінансовій комісії секретар скарбу Генрі Г. Фавлер, голова Федеральної Резервової Ради Вілліям МекЧесни Мартин, підсекретар скарбу Джозеф В. Барр і містоголова Резервової Ради Дж. Л. Робертсон. Всі вони підтримували урядовий проєкт.

В АМЕРИЦІ І СВІТІ

В НЮ ЙОРКУ ЗМЕНШУЄТЬСЯ ЧИСЛО смертних випадків внаслідок інфлюенци. Департамент Здоров'я повідомляє, що в останньому тижні, що закінчився 25-го січня, вмерла 1,921 особа, що становить по 12.3 смертного випадку на 1,000 осіб. В тижні, що закінчився 19-го січня, цей відсоток виносив 14, бо вмерло було 2,188 осіб, а в тижні, який закінчився 12-го січня — 2,354 особи, по 15 смертних випадків на 1,000 осіб. В попередньому тижні від запалення вмерли 102 особи, в тижні до 19-го січня 138 смертей від запалення, а в ще давнішому тижні — 169. Запалення часто виступає після інфлюенци.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 28-го січня 1968 року відійшов у Вічність на 54-му році життя

Д-р ОСИП ДУДАС

ЛІКАР в ШИКАҐО, ІЛЛ.

ПАНАХИДА в похоронному заведенні В. Музики і Сина — у вівторок, 30-го січня ц. р. о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН — у середу, 31-го січня 1968 року о год. 9-ій рано з катедри св. Отця Миколая на цвинтар св. Миколая.

Безмежним горем прибиті:

МИРОСЛАВА, дружина
БОГДАН, син
ОЛЬГА, сестра і тітка АННА в Україні
ЮЛІЯН і БРОНИСЛАВА МАКСИМЧУК, тесті
РОМАНА і ЮРІЙ КЕКІШ, шваґри
ДМИТРО і МАГДАЛИНА БАРАБАШ, двоюрідний брат з дружиною і дітьми
ПЕТРО НОГАЧ, вуйко з родиною

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ ІЛЛІНОЙ

в глибокому смутку повідомляє своїх Членів і все Українське Громадянство, що дня 28-го січня 1968 року упокоївся в Бозі на 54-му році життя, Член Товариства

бл. п. Д-р ОСИП ДУДАС

ЛІКАР в ШИКАҐО, ІЛЛ.

ПОХОРОН відбувся в середу, 31-го січня 1968 року, з катедри св. Отця Миколая в Шикаґо, Ілл., на цвинтар св. Миколая.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині й Синові Покійного, висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. МАРІЇ ЯРИМОВИЧ на Український Католицький Університет у Римі зложив 10.00 долярів

Ярослав КОВАЛИШИН

Замість китиці квітів на могилу Незабутньої Приятельки бл. п. ЛІДІЇ з КУДРИКІВ ПРОКОПОВИЧ складаємо 50.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

Ірена і Рома ГЛАДКІ з Рідними

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — „Джуліяна", мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 4-го лютого о год. 2.30 по полудні на грищі Метрополітан Овал у Маспет, Н. Й. На цьому ж грищі дві години раніше перші змагання „Великої Десятки": „Дойчунґарн" — „Н. Й. Гота".

„Чорноморська Січ" Ньюарк — Петерсон Доверс, чергові змагання у сімковому футбольному турнірі Шейфер Ліґи відбудуться в п'ятницю, 2-го лютого о год. 8.30 вечором у залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. Зустрічі п'ятого круга цього сімкового турніру почнуться в цьому вечорі о год. 7.30. Разом відбудеться цього вечора п'ять гор.

„Чорноморська Січ", Ньюарк — „Рома", Петерсон, футбольні змагання стейтового півфіналу в грах за Чашу ЗДА відбудуться в неділю, 4-го лютого 1968, о год. 2.00 по полудні на грищі Ґаннел Овал в Карні, Н. Дж.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ПЕРШОСТІ УСЦАК 1968 РОКУ

Лещетарські змагання за першість Української Спортової Централі Америки і Канади відбудеться в Easton Valley Ski Resort у місцевості Greenwich, N.Y., в суботу, 9-го березня. Ближчі інформації про ці змагання будуть своєчасно подані в оголошеннях.

— о —

УСК — „АЙНТРАХТ" 3:0

Ню Йорк, 28-го січня. — У стейтовому півфіналі гор за Чашу ЗДА мали футболісти УСК-у не легку розправу із твердими німецькими змагунами. Суперники УСК-у боролись завзято впродовж цілої зустрічі, але вони не могли встоятись гарній грі і добрій техніці. Добра форма УСК-у доказала, що дружина використала довгу перерву на солідні тренінґи. Приємну несподіванку справив нашій публіці своєю появою на грищі Володимир (Дзюньо) Шмотолоха, якого привітали глядачі дуже тепло.

Стрільцем перших воріт був Гарві, якому на 15-ій хвилині перекинув м'яча Дімейн і тоді йому залишилося лише продовжити м'яч, який котився до порожніх воріт. На 29-ій хвилині Ганнавей післав другий стріл у сітку, але суддя, послухавши бічного, не признав цих воріт, оцінивши, що стріл був із „офсайду". Другі ворота стрілив Вільсон на 35-ій хвилині з подачі Ганнавея. Треті ворота впали на 48-ій хвилині зі стрілу В. Шмотолохи, що його добив, наскочивши під воротами на м'яч, Дімейн.

В оборонних лініях заграли дуже добре всі змагуни без вийнятку, а саме Смага, Дж. Янґ, Бредлі, Мек Кулі і новонабутий Ґонзалес. Володимир Шмотолоха заграв свої перші змагання після повернення з війська дуже добре: його довгі подачі та добрі стріли значно скріпили лінію нападу, яка стала продуктивнішою в порівнянні з першою половиною цього сезону. Поворотом Вол. Шмотолохи радіють всі спортовці і симпатики та зв'язують із цим надії на кращі успіхи дружини. В нападі вирізнявся теж доброю грою рухливий Дімейн. Ганнавей вив'язувався краще, як у першій половині сезону, але він все ще грішить м'якістю і браком рішучости в стрілових нагодах. На лівому крилі був добрим Гарві ,але в другій півгрі він мусів перейти на оборону на місце контуженого Смаги. Виставлений в кінцевих хвилинах змагань Чорний вдоволив, але йому треба б давати більше нагод і більше часу грати в першому складі.

Склад УСК-у: Ґерлі, Смага, Дж. Янґ, Мек Кулі, Фінні, Вільсон, Ганнавей, Бредлі, В. Шмотолоха, Ґонзалес, Чорний, Гарві, Дімейн.

Іван Дзядів

— о —

„Ч. СІЧ" — „ҐУНҐАРІЯ" 1:1

Петерсон, 26-го січня. — Четвертий виступ у сімковому футбольному турнірі Шейфер Ліґи закінчила „Ч. Січ" вже третім ремісом з рахунком 1:1. Стрілово немічний напад сімки „Чорноморської Січі" не використав ряду нагод, що їх мав він впродовж зустрічі з мадярами. Найбільше ефектовний стрілець „Ч. Січі" Л. Вільчак здобув ведення для своєї сімки на початку зустрічі, але в останній хвилині мадяри вибороли нерішену 1:1. Інші висліди вечора:

Петерсон Доверс — Гобокен 1:1, Санта Крос — Вісла 5:1, Грецько-Ам. СК — Молфета 3:0, Портуґальський СК — Скатс Ам. 4:3.

Табеля сімкового турніру після четвертого круга

	точки	ворота
Грецько-Ам. СК	6:2	12: 5
Петерсон Дов.	6:2	9: 4
Гобокен ФК.	6:2	6: 4
Портуґ. СК.	6:2	9: 7
Вісла СК	4:4	10:13
„Ч. Січ"	3:5	6: 8
Скатс Ам.	3:5	7:11
Молфета	2:6	3: 8
Ґунґарія	1:7	5:11

Склад „Ч. Січі": Мек Ніл, Німерчинський, Касіяненко, Казкоба, Снилик, Ніколіч, Л. Вільчак, Манчик і Бутенко.

„Ч. СІЧ" (аматори) — — ГАЛЕДОН СК 0:0

Елізабет, 27-го січня. — В першому вечері шістьового турніру, який почався в залі Арморі м. Елізабет, Н. Дж., шістка аматорів „Ч. Січі" закінчила свої змагання нерішеною 0:0, але її визнали переможеною внаслідок некорисного відношення кутових (корнерів).

ТАНЯ ЛИСИНЕЦЬКА ВИБРАНА НА НАЙПОПУЛЯРНІШУ СПОРТОВКУ „ЧОРНОМОСЬКОЇ СІЧІ"

Минулої суботи, 27-го січня, відбулися успішні Карналові Вечерниці, що їх влаштувала „Ч. Січ" і 214-ий Відділ УНСоюзу в залі Фальконс в Нюарку.

В рямцях цих Вечерниць влаштовано конкурс на найпопулярнішу спортовку. Цей конкурс заслужено виграла юна спортовка, змагунка ланки відбиванки „Ч. Січі", Таня Лисинецька. Це дочка заслуженого спортового діяча в Україні і на еміґрації, проф. Ореста Лисинецького. Чергові місця за Танею здобули такі спортовки „Ч. Січі": Оксана Ярош, Марійка Гарматій і Ліда Мандзій.

О. Твардовський

— о —

СПАЛЕННЯ МОРҐЕДЖУ В „ТРИЗУБІ"

Філядельфія, 27-го січня. — В цьому дні відбулося в приміщеннях „Тризуба" святочне спалення морґеджу — документів гіпотечної позички, затягненої при закупленні дому „Тризуба" в 1959 році. Закупили цей дім прихильники „Тризуба" на чолі із головним промотором цього купна, тодішним динамічним головою „Тризуба", ред. Евгеном Зибліквичем, який не завагався тоді у зв'язку з цією справою взяти морґедж на свою власну хату.

Основною ціллю купна дому було бажання дати „Тризубові" власне приміщення, а водночас влаштуватися так, щоб із приходів з „бари" давати дружині „Тризуба" постійну фінансову допомогу.

В останніх роках тільки незначна частина приходів клюбу („бари") ішла на фінансування футбольної дружини „Тризуба", тому що левину частину приходів вжито на перебудову будинку, перебудову „бари" і сплачування морґеджової позички. Тепер, після сплачення морґеджу, можна сподіватися, що приходи клюбу будуть іти всеціло на фінансування спортової діяльности і дадуть змогу „Тризубові" вдержати почесне місце у футболі ЗДА. Внаслідок швидкого зросту зацікавлення футболем на терені ЗДА відкриваються перед „Тризубом" ще більші та ширші можливості популяризувати українське ім'я в англомовному світі. Ці можливості „Тризуб" зможе використати тоді, коли ідея великої дружини, якою дорожать тризубівці не здеґенерується в ідею „великої бари".

Я. Татомир

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН ПЕРЕБУВАЄ НА ФЛОРИДІ

Вінніпеґ. — Митрополит Української Греко-Православної Церкви бл. Іларіон перебуває на Фльориді, куди від'їхав на пораду лікарів для зміцнення здоров'я. Єпископ УГПЦ Борис заступає Митрополита цієї Церкви в часі його неприсутности, що триватиме приблизно до початку весни.

СУБОТНІЙ ВЕЧІР У ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКОМУ КЛЮБІ

Ню Йорк. — У цю суботу 3-го лютого, о 7 г. вечора в залі ЛМКлюбі на 2-ій евню відбудеться з ініціятиви АДУК вечір на тему „Проблеми української дитячої оперети і музичної казки", з участю запрошених мистців-гостей та членів Асоціяції. Після короткого огляду розвитку нашої дитячої оперети, про мистецьке оформлення вистав для дітей і молоді говоритимуть п-і Ярослава Ґеруляк і проф. Антін Малюца, піяністка Марія Цісик вперше виконає уривки з нової оперети композитора Василя Овчаренка, який розповість — із запису на стрічці, про свою працю над оперою „Лис Микита"; також показ прозірок з мистецького оформлення сцени п-і Я. Ґеруляк. Вечором провадитиме мистець Володимир Ласовський.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК „ТРИЗУБ" У ВЛАСНІМ ДОМІ

Філядельфія. — Понад 200 спортовців і гостей взяли участь у бенкеті у Філядельфії, що відбувся вже у власному будинку УСО „Тризуб". На бенкеті було повідомлено, що Управа „Тризуба" сплатила остаточно гіпотеку, що до того часу тяжіла над будинком. Бенкет вікрив молитвою п. Р. Савчак, гостей вітав голова УСО С. Бриндзей, який і виголосив відповідну промову, ансамбль „Червоні маки" виконав декілька пісень. Остаточний розрахунок за дім додатньо вплине і на змагунів „Тризуба".

УКРАЇНКА ВИСТУПАЄ У ВІДОМІЙ БАЛЕТНІЙ КОМПАНІЇ

Ню Йорк. — „Хозе Літон Денс Компані", в якій виступає українська танцюристка Тамара Вожаківська, має виступ 3-го лютого о 8:30 веч. в Бруклинській Музичній Академії, в серії концертів „Найкращі світові виконавці" в цьому сезоні. В лютому й березні молода українська балерина виїздить з тією компанією в турне до Вашинґтону, Дітройту, Лос Анджелесу й інміст Америки.

ТЕЛЕВІЗІЙНУ ПРОГРАМУ „РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ" ДИВИЛИСЬ У 4 КРАЇНАХ ЕВРОПИ

Париж. — Ще 25 грудня м.р. французька телевізія передала півгодинний кінорепортаж під назвою „Різдвяні звичаї українського народу", який бачили телеглядачі не лише у Франції, а й у Швайцарії, Бельґії та в частині Зах. Німеччини. Телевізійну програму було зафільмовано в Домі Української Молоді в м. Маквілері та в будинках українських родин в районі Ельзасу.

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРНА ЗУСТРІЧ НА БРОНКСІ

Бронкс. — З рамени 82-го Відділу СУА у неділю 4-го лютого, о год. 4:30 по полудні в залі Церкви св. Покрови відбудеться Зустріч молодих книголюбів та їх батьків з письменником Л. Полтавою. Презентація перших примірників нової книжечки для дітей „Малий Індіянин." Зустріччю буде провадити виховний референт 82го Відділу п-і Ірина Іванчишин.

РІЧНА ВИСТАВКА ЧЛЕНІВ ОМУА

Філядельфія. — Місцевий Відділ Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовує чергову Річну Виставку праць своїх членів. Виставку відкриє в Домі Студії на 2322 Паплер проф. Петро Меґик 10 лютого о 4 г. по полудні. Виставка триватиме до 25 лютого, в суботи й неділі від 12 до 6 вечора, в інші дні — від 7 до 9 вечора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 3-го ЛЮТОГО 1968 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі при 216-218 Grand St. Управа просить вирівняти залеглі вкладки і розмети за померших членів. — Ю. Сокол, предс., М. Кіт, рекордовий секр.

СУБОТА, 10-го ЛЮТОГО 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. На загальних зборах, які відбулися 13 січня, вибрано таку Управу і Конт. Комісію: Ю. Терпелюк, гол., Д. Матківський заст., І. Струк, секр. і касир. Контр. Комісія: Б. Ставничий і І. Бабяк. Заст. секр. М. Карпин. Адреса секретаря: 1410 Вест Ліндлей Аве., Філядельфія, Па. 19141. Тел.: ДА 4-1256. — І. Струк, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛЮТОГО 1968 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. в 1:30 по пол. у Укр. Амер. Клюбі. Прохаємо, щоб члени прибули й вирівняли свої залеглі вкладки. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому на 2-ій вул., 213 Скунмекер Еве. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Члени Б-ва св. Василія Вел. — 361 Відд., на річних зборах, які відбулися 1 січня 1968 р., перевибрали ту саму Управу. Місячні збори відбуватимуться що друга неділя в місяці, о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. Слідуючі збори, 11 лютого. — В. Брездун, предс., М. Сентий, секр., В. Владика, фін. секр.

Посмертні згадки

БРИСЛАВСЬКИЙ ТЕОДОР, довголітній член Т-ва Запорозька Січ — 367 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., помер 16 січня 1968 р. Покійний нар. в Кадобна, Калуш, Зах. Україна 18 липня 1888 р. До Т-ва і УНС вступив 26 січня 1916 р., де брав активну участь. Полишив у смутку 2 синів — Івана й Петра, 3 доньки — Марію, Стелу й Анну, внуків й стриєчного брата. Похорон відбувся 20 січня 1968 р. з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre, при участи родини, знайомих й членів Товариства.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Попович, секр.

ЮСТИНА ЛЕСЬКІВ, довголітня членка Т-ва ім. Тараса Шевченка — 6 Відд. УНС в Гавстінґ он Гадсон, Н. Й., померла 28-го грудня 1967 р. на 55 р. життя. Покійна нар. в Америці а вихована в селі Звиногород, Зах. Україна. Полишила в смутку сина Павла, невістку і внука Андрія. Похорон відбувся з української церкви св. Хреста в Асторії, Л. Ай., а відтак на на цвинтар Кальварія, Л. Ай., Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Вовк, секр.

МАРІЯ ДАНЧИШИН, довголітня членка Б-ва св. Івана Хрестителя — 292 Відд. УНСоюзу в Дітройті, Міш., померла 18 січня 1968 р. на 73 р. життя. Покійна нар. 17-го січня 1895 р. в Maryland. Полишила у глибокому смутку 2 доньки — Ольгу і Броніславу. Похорон відбувся 22 січня 1968 р. з похоронного заведення до церкви св. І. Хрестителя, при участи рідні, членів Б-ва та приятелів. Похована на цвинтарі Holy Sepulchre, Southfield, Mich.

Вічна Їй Пам'ять!

П. Федик, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 5944. Леви стежать за мавполюдом!

Простора країна вітала мавполюда ,як він мандрував по землі, позбавленій тварин...

Крім левів! Куди він не глянув, бестії всюди нервово крутилися...

Нагло кілька левів збилися! Вони вже давно винищили майже всю природну дичину, і тому, голодні, стежили за Тарзаном!